

Anti-infektionsmedel

S-Cefotaxim (NPU57709)**S-Ciprofloxacin (NPU19728)****S-Ganciklovir (SKA03081)****S-Meropenem (NPU19850)****S-Piperacillin (NPU19890)****S-Sulfametoxazol (SKA09512)****S-Trimetoprim (NPU19922)**

Bakgrund, indikation och tolkning

Cefotaxim

Antibakteriell betalaktam, cefalosporin. Den baktericida effekten av Cefotaxim är en följd av hämmande av syntesen av bakteriernas cellväggar (då bakterierna växer), vilket beror på inhibition av penicillinbindande proteiner (*penicillin binding proteins* eller PBP), bl.a. transpeptidaser.

Ciprofloxacin

Ett fluorokinolon-antibiotikum som ger ciprofloxacin baktericid effekt genom hämning av både typ II topoisomeras (DNA-gyras) och topoisomeras IV, vilka krävs för bakteriell DNA-replikering, transkription, reparation och rekombination

Meropenem

Antibiotikum av karbapenemtyp. Meropenems baktericida effekt utövas genom hämning av bakteriens cellväggsyntes hos grampositiva och gramnegativa bakterier via bindning till penicillin-bindande proteiner (PBP).

Piperacillin

Piperacillin, ett semisyntetiskt bredspektrumpenicillin, verkar bakteriedödande genom att hämma både septum och cellväggssyntes. Administreras oftast tillsammans med Tazobaktam, en beta-laktam som strukturellt liknar penicilliner. Tazobaktam utökar Piperacillinets antibakteriella spektrum så att det även omfattar många beta-lakamasproducerande bakterier som uppvisar en resistens mot Piperacillin ensamt

Trimetoprim

Antibakteriellt medel. Trimetoprim är ett bakteriostatiskt medel, som specifikt hämmar mikroorganismernas dihydrofolsyreduktas.

Sulfametoxazol

Antibakteriellt medel. Sulfametoxazol är en sulfonamid som kompetitivt hämmar bakteriens folsyrasyntes.

Kombinationen Sulfonamid/Trimetoprim blockerar två på varandra följande steg i folsyrametabolismen och mikroorganismernas syntes av purin, RNA och DNA, blir på detta sätt avbruten.

Metodbeskrivning

Anti-infektionsmedelGäller för
Klinisk kemi

LU

Ganciklovir

Antiviralt medel. Ganciklovir är en syntetisk analog av 2'-deoxiguanosin som hämmar replikation av herpesvirus både in vitro och in vivo. Känsliga humanvirus inkluderar humant cytomegalovirus (HCMV), herpes simplex-virus-1 och -2 (HSV-1 och HSV-2), humant herpesvirus-6, -7 och -8 (HHV-6, HHV-7, HHV-8), Epstein-Barr-virus (EBV), varicella-zoster-virus (VZV) och hepatit B-virus.

Valganciklovir metaboliseras snabbt och fullständigt till Ganciklovir, vilken analyseras i metoden.

Analysprincip

Läkemedlen analyseras med dess deuterium-märkta analoger som intern standard (IS). Till serum sätts metanol (MeOH) för fällning av proteiner, proverna centrifugeras, varefter supernatanten späds med vatten innehållande IS. Alla prover analyseras sedan med vätskekromatografi-masspektrometri (LC-MS/MS), en teknik som ger hög känslighet och mycket hög selektivitet.

LC-MS/MS systemet är av typen trippel kvadrupol masspektrometer kopplat till en HPLC. Separation av olika provmolekyler sker i en kolonn packade med silica-partiklar. Provmolekyler som bildar positiva joner i sur miljö joniseras i jonkällan, med tekniken electrospray (ESI). I första kvadrupolen selekteras molekyljonen för aktuell substans som sedan fragmenteras, vid specifik energi, i andra kvadrupolen. I den tredje kvadrupolen selekteras ett fragment av molekyljonen, vanligtvis det med störst intensitet. Den resulterande jonintensiteten mäts med en elektronmultiplikator.

Referensintervall**Riktområde**

Cefotaxim	Inte etablerat
Ciprofloxacin	Inte etablerat
Ganciklovir	Inte etablerat
Meropenem	Inte etablerat
Piperacillin	Inte etablerat
Sulfametoxazol	Inte etablerat
Trimetoprim	Inte etablerat

Metodkaraktistika**Interferenser och felkällor**

Påverkan av hemolys, hyperlipidemi, hyperbilirubinemi och uremi är inte testad men antas inte finnas på grund av den höga specificiteten med LC-MS/MS.

Metodbeskrivning

Anti-infektionsmedelGäller för
Klinisk kemi

LU

Mätområde

Komponent	Kvantifieringsgräns, mg/L	Mätintervall, mg/L
Cefotaxim	1,0	1,0–2560
Ciprofloxacin	1,0	1,0–2560
Ganciclovir	1,0	1,0–2560
Meropenem	1,0	1,0–2560
Piperacillin	1,0	1,0–2560
Sulfametoxazol	1,0	1,0–2560
Trimetoprim	1,0	1,0–2560

Mätosäkerhet (enligt årsgenomgång för 2019)

Komponent	Låg kontroll		Hög kontroll	
	Börvärde (mg/L)	CV%	Börvärde (mg/L)	CV%
Cefotaxim	2	7	98	5
Ciprofloxacin	2	8	100	9
Ganciclovir	1,9	7	97	7
Meropenem	2	7	100	6
Piperacillin	1,8	11	88	12
Sulfametoxazol	1,8	7	87	7
Trimetoprim	1,7	13	83	9

Riktighet

Något externt kontrollprogram finns inte tillgänglig för dessa substanser.

Spårbarhet

Kalibreringen är spårbar via analyscertifikat från respektive leverantör av referenssubstanser [Bilaga 1].

Validering

Valideringen har utförts vid Klinisk kemi [4].

Övrig information

Metoden är inte ackrediterad.

Normal analysfrekvens varje dag om prov anländer innan kl 10⁰⁰.

Referenser

1. Pinder et al. Journal of Pharmaceutical and Biomedical Analysis, 143 (2017) 86-93.
2. [17-744, LCMSMS AB Sciex Triple Quad 6500plus-1](#)
3. [C-7656, Instrumenthandledning LCMSMS Beräkningar](#)
4. [17-682, Validering av metod för analys av Anti-infektionsmedel](#)
5. [17-714, Analysprotokoll Anti-infektionsmedel](#)
6. [16-1092, Instruktion för utvärdering på LC-MS](#)